

Życie w zakonie według Ignacego Krasickiego – *Monachomachia*

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Gra edukacyjna](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Krasicki Ignacy, *Monachomachia*, Wrocław 1976, s. 41–42.
- Źródło: Krasicki Ignacy, *Monachomachia*, Wrocław 1976, s. 5–6.
- I. Krasicki, *Monachomachia*, [w:] tenże, *Monachomachia i Antymonachomachia*, wstęp i oprac. Z. Goliński, Wrocław 1976, s. 51–52
- I. Krasicki, *Monachomachia*, [w:] tenże, *Monachomachia i Antymonachomachia*, wstęp i oprac. Z. Goliński, Wrocław 1976, s. 3
- Źródło: Krasicki Ignacy, *Monachomachia*, Wrocław 1976, s. 48–49.
- Źródło: Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, Wrocław 1976.
- Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, [w:] tenże, *Monachomachia i Antymonachomachia*, wstęp i oprac. Z. Goliński, Wrocław 1976, s. 29–30.
- Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, [w:] tenże, *Monachomachia i Antymonachomachia*, wstęp i oprac. Z. Goliński, Wrocław 1976, s. 31–32.

- Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, [w:] tenże, *Monachomachia i Antymonachomachia*, wstęp i oprac. Z. Goliński, Wrocław 1976, s. 12–13.
- Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, [w:] tenże, *Monachomachia i Antymonachomachia*, wstęp i oprac. Z. Goliński, Wrocław 1976, s. 10–11

Życie w zakonie według Ignacego Krasickiego – *Monachomachia*

Hendrick van Steenwyck Młodszy, *Uwolnienie św. Piotra*, fragment
Źródło: domena publiczna.

Poemat opowiadający o groteskowej wojnie mnichów wydany został po raz pierwszy anonimowo w roku 1778 w Lipsku, od razu wywołując prawdziwy skandal. Utrzymana w duchu oświecenia krytyka wad społecznych wymierzona została w zakonników, którzy przecież powinni być wzorem cnót i moralności. [Pikanterii](#) całej sytuacji dodał fakt, iż autorem kontrowersyjnego utworu okazał się duchowny katolicki, biskup Ignacy Krasicki.

Twoje cele

- Scharakteryzujesz poemat heroikomiczny, jako gatunek literacki.
- Wskażesz czas i miejsce akcji oraz przedstawiś główne wątki fabuły *Monachomachii* Ignacego Krasickiego.
- Scharakteryzujesz bohaterów poematu i ich tryb życia.
- Przeanalizujesz cel napisania utworu.

Przeczytaj

Poemat heroikomiczny

Poemat heroikomiczny jest gatunkiem należącym do poezji epickiej. Stanowi [parodię](#) eposu rycerskiego. Zastosowanie typowych dla konwencji stylistycznych i motywów (jak spór, walka, wojenne przygody, zwycięstwo, interwencja sił nadprzyrodzonych) oraz odniesienie ich do wydarzeń dnia codziennego daje efekt komiczny. Opowiada we wzniosłym stylu o czynach, które zdecydowanie heroiczne nie są, a przy tym ukazuje postaci antybohaterów.

Ciekawostka

Augustyn Mirys, *Portret Tomasza Kajetana Węgierskiego*, 1772

Źródło: Wikimedia Commons, domena publiczna.

Początki gatunku sięgają V wieku p.n.e., kiedy powstała *Batrachomyomachia* (*Wojna żab z myszami*), parodiująca treść i styl utworów Homera.

Pierwszym polskim poematem heroikomicznym była *Spitamegeranomachia* Jana Achacego Kmity (Kraków 1595). Opisana w utworze bitwa Pigmejów z żurawiami

(temat zaczerpnięty z Pilinusa Starszego) została w sposób żartobliwy porównana z wojną polsko-rosyjską, toczącą się za czasów Stefana Batorego.

Ciekawą XVIII-wieczną realizacją poematu heroikomicznego jest utwór Tomasza Kajetana Węgierskiego *Organy*, opublikowany w 1784 roku. Poemat przedstawiał historię sporu proboszcza i organisty o wybór [kalikantki](#), a w rzeczywistości sporu o władzę w prowincjonalnym kościele. Błahy temat i przyczyna konfliktu zostały, jak przystało na epopeję żartobliwą, opowiedziane w aurze wzniosłości.

***Monachomachia, czyli wojna mnichów* Ignacego Krasickiego**

Monachomachia, czyli wojna mnichów jest chronologicznie drugim poematem heroikomicznym w dorobku Ignacego Krasickiego. Utwór został wydany po raz pierwszy w 1778 roku i składa się z sześciu pieśni napisanych [oktawą](#). Przedstawia małostkowość i groteskowy spór dwóch zakonów: karmelitów i dominikanów. W tonie typowym dla eposu opowiada o „bitwie” mnichów, charakteryzuje ich styl życia i sposób myślenia. To ostra krytyka wad społecznych, od których (jak podkreśla Krasicki) nie jest wolny nawet stan duchowieństwa. Kontrast między pozycją i rolą społeczną zakonników, a ich rzeczywistym zachowaniem stanowi niewyczerpane źródło humoru w utworze.

Komizm sytuacyjny łączy się z komizmem postaci. Galeria zabawnych typów osobowości i dynamiczna, przygodowa fabuła składają się jednak na obraz kondycji moralnej środowisk zakonnych, który nie budzi wesołości. Zapewne był to powód szczerzego zmartwienia dla samego autora, jako światłego przedstawiciela duchownego stanu.

Eduard von Grützner, *Mnich podczas degustacji*

Źródło: Wikimedia Commons, domena publiczna.

Krasicki ukazuje sprzeczność między deklarowanymi zasadami moralnymi a próżniaczym trybem życia zakonników. Komizm płynący z tego zestawienia jest sposobem realizacji funkcji satyrycznej utworu – wady i negatywne wzorce zostają obnażone i wyśmiane. Wojna mnichów wynika ze sporu, którego przyczyny nie są jasne – wywołała go Jędrza Niezgody. Dyskusja teologiczna dominikanów z karmelitami przekształca się w naradę, a następnie w bitwę na „naczynia i trepy”. Rozejm następuje „przy kielichu”, co również jest elementem krytyki. Oświeceniowa myśl domagająca się reformy państwa poruszała także kwestię odnowy moralnej wyższych warstw społecznych. Ignacy Krasicki odważył się powiedzieć, że nie dotyczy to jedynie szlachty i reprezentantów państwowych instytucji, ale także struktur kościelnych. Nie krytykował zakonów i religii, ale słabości duchownych: kłótniwość, pijaństwo, lenistwo, intelektualne zacofanie.

Lekceważenie wiedzy płynącej z książek zostało podkreślone jako wada bardzo poważna. Zakony odgrywały przecież kluczową rolę w procesie edukacji. W **1740** roku powstało **Collegium Nobilium**, co zapoczątkowało reformę szkół pijarskich. Edukacja podstawowa i średnia podlegały zakonowi jezuitów. W roku 1773 został on rozwiązany przez Papieża Klemensa XIV, co groziło upadkiem nauczania. Oświeceniowi myśliciele pracowali więc nad gruntowną reformą systemu szkolnictwa – ostatecznie zaowocowało to powołaniem **Komisji Edukacji Narodowej**. W czasie gdy pijarzy i jezuita angażowali się w reformę, inne klasztory nadal trwały w konserwatywnych założeniach. Do nich właśnie kierował swoją krytykę Krasicki – reprezentant idei oświecenia.

O autorze

Ignacy Krasicki (1735–1801) – najważniejszy twórca polskiego oświecenia. Poeta, tłumacz, powieściopisarz, dramaturg, publicysta i eseista, autor m.in. pierwszej polskiej powieści nowożytnej, czyli *Mikołaja Doświadczyńskiego przypadków* (1776), która zdaniem niektórych zapowiadała rozwijającą się później fantastykę naukową. Był

duchownym katolickim – biskupem warmińskim, a później arcybiskupem gnieźnieńskim. Jest autorem trzech poematów heroikomicznych: *Myszeidy* (1775), *Monachomachii* (1778) i *Antymonachomachii* (1780). W swoim dorobku miał słynne bajki, satyry, dramaty sceniczne, a także liryki o charakterze filozoficzno-refleksyjnym. Krasickiego uważa się za jednego z czołowych moralistów w historii literatury polskiej.

Peer Krafft *Portret Ignacego Krasickiego*, 1767 r.

Źródło: Wikimedia Commons, domena publiczna.

Obraz życia zakonników w *Monachomachii*

Krasicki już w pierwszej pieśni poematu umieszcza sceny obrazujące leniwy tryb życia zakonników. Zamiast porannych modlitw, które winny rozpoczynać rytm mniszej egzystencji, wołają oni wygodne łóżka. Przykładem jest ksiądz przeor, który zerwany ze snu, po raz pierwszy w życiu zobaczył gwiazdę pojawiającą się na niebie tuż przed wschodem słońca, zwaną jutrzenką.

” Ignacy Krasicki

Monachomachia

Czyżby zatem [jutrzni](#) nigdy nie odmawiał?
Strzęsła pochodnią, natychmiast siarczyste
Iskry na dachy i wieże wypadły;
Wskroś przebijają [gmachy](#) rozłożyste,
Już się w zakąty najciaśniejsze wkradły.
A gdzie milczenie bywało wieczyste,
Wszczyna się rozruch i odgłos zajadły.
Rażą umysły Żądze rozjuszony,

Budzą się mnichy [letargiem](#) uspięne.
Wtenczas, nie mogąc znieść tego rozruchu,
Ojciec Hilary obudzić się raczył.
Wtenczas [ksiądz przeor](#), porwawszy się z puchu,
Pierwszy raz w życiu [Jutrzenkę](#) obaczył.
Klął [ojciec doktor](#) czułość swego słuchu.
Wstał i widokiem swym ojców uraczył.
I, co się rzadko w zgromadzeniu zdarza,
Pędem niezwykłym wpadł do [refektarza](#).

Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, [w:] tenże, *Monachomachia i Antymonachomachia*, wstęp i oprac. Z. Goliński, Wrocław 1976, s. 10–11

Ignacy Krasicki przedstawia sceny, w których mnisi okazują nadmierne zainteresowanie jedzeniem i pićm.

” Ignacy Krasicki

Monachomachia

Bracia najmilsi! ach, cóż się to dzieje?
Cóż to za rozruch u nas niesłychany?
Czy do piwnicy wkradli się złodzieje?
Czy wyschły kufle, gęsiory i dzbany?
Mówcie! – Cóżkolwiek bądź, srodze boleję;
Trzeba wam pokój wrócić pożądanym...”
Wtem się zakrztusił, jęknął, łzami zalał.
Przeor tymczasem pełny kubek nalał.
Już się dobywał na [perorę](#) nową
Doktor, gdy postrzegł [likwor](#) przezroczysty.
Wódka to była, co ją zwą kminkową,
Przy niej toruński piernik pozłocisty,
Sucharki, masą oblane cukrową,
Dar przeoryszy niegdyś uroczysty.

Zachęca przeor, w urzędzie chwalebny:
„Racz się posilić, ojczyzno przewielebny!”
O, rzadki darze przedziwnej wymowy,
Któż ci się oprzeć, któż sprzeciwić zdoła?
Tak łagodnymi zniewolony słowy,
Wziął doktor kubek w pocie swego czoła,
Łyknął dla zdrowia posiłek gotowy;
Lecz, żeby jeszcze myśl przyszła wesoła,
W świętym orszaku, w gronie miłych dzieci
Raczył się napić raz, drugi i trzeci.

Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, [w:] tenże, *Monachomachia i Antymonachomachia*, wstęp i oprac. Z. Goliński, Wrocław 1976, s. 12–13.

Życie bohaterów poematu heroikomicznego jest ściśle związane ze spożywaniem rozmaitych trunków. Poeta sparodiował własny tekst będący fragmentem *Myszeidy*, a znany powszechnie jako *Hymn do miłości ojczyzny*. Dla bohaterów *Monachomachii* „szklenica” jest wartością najważniejszą, zrównaną z tą, którą w *Hymnie* jest ojczyzna.

” Ignacy Krasicki

Monachomachia

Wdzięczna miłości kochanej szklenice!
Czuje cię każdy i słaby, i zdrowy;
Dla ciebie miłe są ciemne piwnice,
Dla ciebie znośna duszność i ból głowy,
Słodzisz frasunki, uśmierzasz tęsknice,
W tobie pociecha, w tobie zysk gotowy.
Byle cię można znaleźć, byle kupić,
Nie żał skosztować, nie żał się i upić.

Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, [w:] tenże, *Monachomachia i Antymonachomachia*, wstęp i oprac. Z. Goliński, Wrocław 1976, s. 31–32.

Intelektualne lenistwo zakonników przedstawił Krasicki w sposób bardzo wymowny, a zarazem symboliczny – mnisi nie wiedzą, gdzie w ich klasztorze znajduje się biblioteka i boją się jej szukać.

” Ignacy Krasicki

Monachomachia

Trzeba się uczyć. Wiem z dawnej powieści,
Że tu w klasztorze jest biblijoteka;
Gdzieś tam pod strychem podobno się mieści
I dawno swego otworzenia czeka.
Był tam brat Arnolf lat temu trzydzieści,
I z starych ksiąg poodzierał wieka.
Kto wie, może się co znajdzie do rzeczy?
I słaby oręż czasem ubezpieczy”.
Rzekł. A gdy żaden nie wie, gdzie są księgi,
Na ich szukanie wyznaczają posły.
Żaden się podjąć nie chce tej włóczęgi,
A uczonymi wzgardziwszy rzemiosły,
Wolna starszyzna od przykrej mitręgi,
Wkłada ten ciężar na domowe osły:
„Bracia kochani, wam to los nadarza!” –
Posłano w zwiady z krawcem aptekarza.

Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, [w:] tenże, *Monachomachia i Antymonachomachia*, wstęp i oprac. Z. Goliński, Wrocław 1976, s. 29–30.

Funkcja języka w *Monachomachii*

Język poematu heroikomicznego Ignacego Krasickiego jest plastyczny, bogaty w epitety, hiperbole, peryfrazy, porównania, metafory. Poeta stosuje również apostrofy i oksymorony. Wymienione środki stylistyczne służą zdynamizowaniu opisu, wydobyciu **komizmu sytuacyjnego**, a także ukazaniu **komizmu postaci**. Wyśmianie negatywnych wzorów pozwala na realizację funkcji dydaktycznej utworu.

Słownik

jutrznia

w kościele katolickim to nabożeństwo mające charakter dziękczynno-błagalny, na które składa się cykl modlitw odmawianych przed wschodem słońca

kalikant

(łac. *calicans*, -tis - depczący) – osoba pompująca powietrze do miechów organowych

oktawa

strofa złożona z ośmiu wersów

parodia

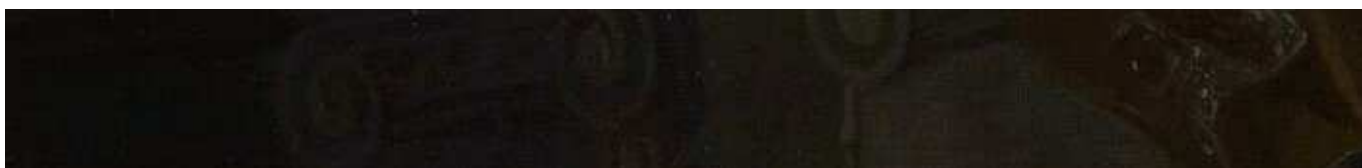
(gr. *parōidia*) – wypowiedź naśladowująca cudzy styl w celu jego ośmieszenia

Gra edukacyjna

Polecenie 1

Rozwiąż interaktywny quiz i sprawdź, czy dobrze interpretujesz fragment *Monachomachii* Ignacego Krasickiego.

Przed tobą 9 pytań o rosnącym poziomie trudności. Na każdą odpowiedź masz minutę. Każdy błąd uniemożliwia kontynuowanie quizu – zacznij wtedy od nowa.

Test

Zagraj i sprawdź swoją wiedzę na temat Monachomachii Ignacego Krasickiego.

Poziom trudności:

InteractiveTest.di
fficultyLevel.easy

Limit czasu:

9 min

Twój ostatni wynik:

-

Trwa wczytywanie...

Polecenie 2

Sprawdź swoją wiedzę.

Zaznacz właściwą odpowiedź w każdym z zadań.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Ćwiczenie 2

Zinterpretuj wers rozpoczynający *Monachomachię*, odnosząc się do idei utworu: „Nie wszystko złoto, co się świeci z góry”.

Ćwiczenie 3

Zapoznaj się z poniższym fragmentem *Monachomachii* i podaj, jaki środek stylistyczny został w nim wykorzystany. Zaznacz właściwą odpowiedź.

” Ignacy Krasicki

Monachomachia

O, rzadki darze przedziwnej wymowy!

Któż ci się oprzeć, któż sprzeciwić zdoła?

Tak łagodnemi zniewolony słowy,

Wziął doktor kubek w pocie swego czoła,

Źródło: Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, Wrocław 1976.

Ćwiczenie 4

Zapoznaj się z fragmentem *Monachomachii* i nazwij przynajmniej trzy zastosowane w nim środki literackie.

” Ignacy Krasicki

Monachomachia

W tej zawołanej ziemiańskiej stolicy
Wielebne głupstwo od wieków siedziało;
Pod starożytnem schronieniem świątnicy
Prawych czcicielów swoich utuczało.

Źródło: Ignacy Krasicki, *Monachomachia*, Wrocław 1976.

Ćwiczenie 5

Oksymoron to rodzaj metafory, polegający na zestawieniu wyrazów o przeciwstawnym znaczeniu. Przeczytaj poniższą oktawę *Monachomachii* i zaznacz występujący w niej oksymoron.

” Krasicki Ignacy

Monachomachia

Źródło: Krasicki Ignacy, *Monachomachia*, Wrocław 1976, s. 5–6.

Ćwiczenie 6

Przeczytaj fragment *Monachomachii*, który otwiera pieśń piątą poematu i wyjaśnij własnymi słowami, kiedy krytyka jest konstruktywna i może spełniać funkcję dydaktyczną.

” Krasicki Ignacy

Monachomachia

I śmiech niekiedy może być nauką,
Kiedy się z przywar, nie z osób natrząsa,
I żart, dowcipną przyprawiony sztuką,
Zbawienny, kiedy szczypie, a nie kąsa;
I krytyk zda się, kiedy nie z [przynuką](#),
Bez żółci łaje, przystojnie się dąsa.
Szanujmy mądrych, przykładnych, chwalebnych,
Śmiejemy się z głupich, choć i przewielebnych.

Źródło: Krasicki Ignacy, *Monachomachia*, Wrocław 1976, s. 5–6.

Ćwiczenie 7

Jedno z przysłów, którymi się posługujemy, głosi, że „bliska ciału koszula”. Zastanów się nad sensem tego powiedzenia i w kilku zdaniach wyjaśnij, dlaczego Ignacy Krasicki wybrał mnichów na bohaterów poematu heroikomicznego.

Ćwiczenie 8

Zastanów się, czy zgadzasz się z myślą zawartą w przysłowiu umieszczonym na początku *Monachomachii* Ignacego Krasickiego, że „nie wszystko złoto, co się świeci z góry”? Sformułuj odpowiedź, w której uzasadnisz swoje stanowisko.

Dla nauczyciela

Autor: Joanna Oparek

Przedmiot: Język polski

Temat: Życie w zakonie według Ignacego Krasickiego – *Monachomachia*

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy i rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje;

8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe;

9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji;

10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje;

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

1) formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych;

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

1) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;

4) zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;

6) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, szkic interpretacyjny, szkic krytyczny, definicja, hasło encyklopedyczne, notatka syntetyzująca;

10) w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód

służący uprawomocnieniu formułowanych sądów;

11) stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe;

12) wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.

IV. Samokształcenie.

9. wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;

Lektura uzupełniająca

10) Ignacy Krasicki, *Monachomachia* (fragmenty);

Zakres rozszerzony

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

1) odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej;

2) rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności.

Cele operacyjne. Uczeń:

- scharakteryzuje poemat heroikomiczny, jako gatunek literacki;
- wskaże czas i miejsce akcji oraz przedstawi główne wątki fabuły *Monachomachii* Ignacego Krasickiego;
- scharakteryzuje bohaterów poematu i ich tryb życia;
- przeanalizuje cel napisania utworu.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;
- dyskusja.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg lekcji

Przebieg lekcji Przed zajęciami:

1. Nauczyciel inicjuje rozmowę na temat: Ignacy Krasicki jako przedstawiciel oświecenia. Wskazuje na zaangażowanie Krasickiego w rozwój oświeceniowej myśli reformatorskiej.
2. Nauczyciel wskazuje na znaczenie reformy edukacji w oświeceniu i zaznacza fakt, że uprzednio zakony pełniły rolę kluczową w edukacji w Polsce.

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel udostępnia uczniom e-materiał i wprowadza ich w temat lekcji, nawiązując do wcześniejszej rozmowy. Wraz z uczniami ustala cele zajęć i kryteria sukcesu.
2. Prowadzący zajęcia może poprosić chętnego ucznia o głośne odczytanie wybranych strof *Monachomachii*.

Faza realizacyjna:

1. Uczniowie indywidualnie zapoznają się z treścią sekcji „Przeczytaj”.
2. Nauczyciel prosi uczniów o stworzenie mapy myśli, odnoszącej się do genezy i wymowy utworu: listy powodów i listy celów napisania *Monachomachii*.
3. Nauczyciel prosi uczniów o wspólne stworzenie opisu stylu życia bohaterów *Monachomachii* – propozycje zostają zapisane na tablicy.
4. Prowadzący lekcję prosi wybranego ucznia o wypowiedź na temat idealnego wzorca życia zakonnika i zestawienie go z obrazem życia mnicha z poematu Krasickiego.
5. Uczniowie przechodzą do sekcji „Gra edukacyjna” i wykonują polecenia 1 i 2. Nauczyciel omawia z uczniami wątpliwości, jakie mieli przy rozwiązywaniu kolejnych zadań w grze.
6. Uczniowie przechodzą do sekcji „Sprawdź się” i wykonują ćwiczenia 1-8. Wybrane osoby prezentują odpowiedzi, a nauczyciel ocenia i komentuje.
7. Ćwiczenia 6 i 8 mogą przybrać formę dyskusji.

Faza podsumowująca:

1. Nauczyciel prosi chętnego ucznia o wypowiedź na temat: *Monachomachia* jako poemat heroikomiczny. Nauczyciel uzupełnia lub komentuje wypowiedź.
2. Nauczyciel prosi wybranego ucznia o podsumowanie – charakterystykę obrazu życia zakonników w poemacie Krasickiego.
3. Następnie prosi wybranego ucznia o wypowiedź na temat wymowy dydaktycznej utworu.
4. Nauczyciel ponownie odczytuje temat lekcji i inicjuje krótką rozmowę na temat spełnienia kryteriów sukcesu.

Praca domowa:

Napisz wypracowanie na temat: Czy krytyka zakonników zawarta w *Monachomachii* odnosiła się także do innych warstw społeczeństwa polskiego doby oświecenia?

Materiały pomocnicze:

- Tomasz J. Pokrzywniak, Czy prawdziwy geniusz pewny jest nieśmiertelności? (o współczesnym czytaniu poezji Krasickiego), „Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza”, 1994. nr 29.
- J. Snopek, *Oświecenie: szkic do portretu epoki*, Warszawa 1999.

Wskazówki metodyczne

- Nauczyciel może wykorzystać medium w sekcji „Gra edukacyjna” do podsumowania lekcji.